

Spelariit

1987-2-1

No 2 1987

Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit r.y.
5-vuotisjuhlanäytäntö 9.5.1987

OHJELMA

Meijerskan polkka, Sahurin jenkka
Pelimannit

Tanhusikermä, aikuiset
Nyt on tytöt yksin, lumpun lumpun, vanha loikko,
kullan sain, kahdeksan parin peli, kaakkuri,
ruotsinkatrilli Viitasaarelta, lantti, kerenski,
katrilli Suojärveltä

Honkamökin valssi, Katrilli Suomusjärveltä
Pelimannit

Tanhusikermä, lapset
Palpan killi, lirppu larppu, laula kukko, nuor-
ten leikki, haaraviikset, herrasväen polkka

Töllin tyttö, Iiterin sottiisi, Härkitaalaan
sottiisi
Pelimannit

Tanhusikermä, aikuiset
Kolomoospolokka, iipulikukko, tryyki, taneli,
riian vaali, lintunen, kalanpaistaminen, kors-
sikatrilli, Korte-Maija, Martin Vappu, kehruu-
valssi

Korenon valssi
Pelimannit

VÄLIAIKA

Matkavalssi
Pelimannit

Tanhusikermä, Järva Gille, Ruotsi

Katrilli Suojärveltä, Pyörähdyshambo
Pelimannit

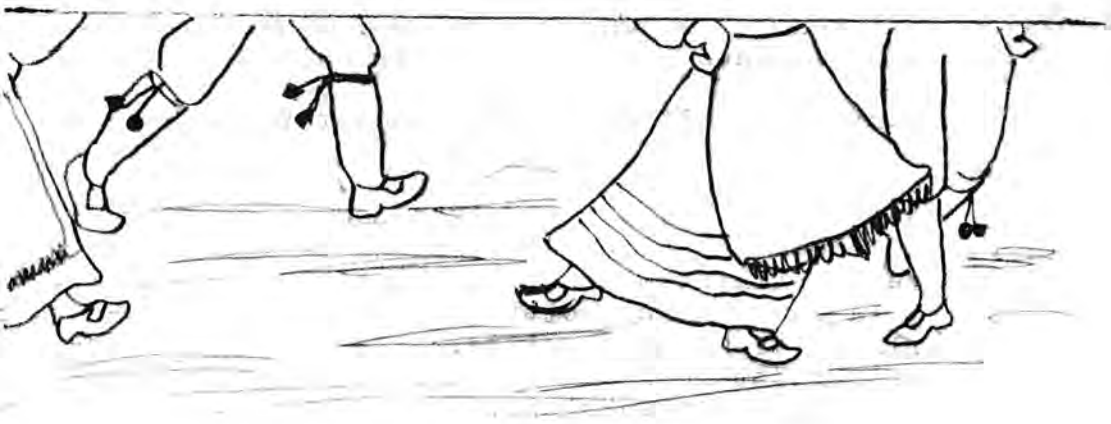
Tanhusikermä, lapset
Nuotannepijäinen, kikari, polku pieni, käkö-
nen se kukkua helskyttelee

Mustarastas, Viulu-Vallun jenkka
Pelimannit

Helsingin pitäjän franseesi

Mylly-Kallen sottiisi, Soikan poikia,
Spelarimanssi
Pelimannit

+X+X+X+X+X+

SPELARIMARSSI

Yhdistyksemme marssin, Spelarimarssin, mukaan nimetyllä kasetilla Spelarit marssivat kansanmusiikin ystävien tietoisuuteen. Noin vuoden kestänyt uurastus on saanut kauniisti soivan lopputuloksen.

Tammikuussa 1986 tehtiin päätös oman kasetin äänittämisestä. Kappaleet valittiin yhdessä neuvotellen. Mukaan otettiin kansanmusiikkia eri puolilta Suomea sekä yhtyeen omien pelimannien sävellyksiä.

Pelimannit ovat

Veikko Lakkavaara	viulu
Kauko Luukkonen	viulu
Väinö Nurminen	viulu
Soili Paalanen	viulu
Saija Kaukosuo	viulu
Reijo Lehtonen	kitara
Jarmo Kaukosuo	klarinetti
Alpo Kaukosuo	harmonikka
Jari Komulainen	harmonikka
Katja Hartikainen	harmonikka
Heli Jänönen	harmonikka

Musiikin sovitukset ovat tehneet Veijo Honkanen (90 %) ja Jukka Kallio (10 %). Yhtyeen on harjoittanut ja johtaa Veijo Honkanen. Kasetin kansi on tehty Veikko Lakkavaaran suunnitelman mukaan. Merkittävänä tekijänä kasetin valmistamisessa on ollut Pirjo Kaukosuo, joka on toiminut soittokunnan keittiömestarina pitäen huolta siitä, että nälkä ei päässyt yllättämään usean tunnin mittaisissa viimeistelyharjoituksissa.

Kasetti alkaa Spelarimarssilla, jonka on säveltänyt Veikko Lakkavaara. Spelarimarssin syntyhistoria alkaa Seurasaaresta juhannuksena 1982, jolloin Tarvon pelimannit ja Spelarit tutustuivat ja alkoivat yhteistyönsä. Tuon juhannusaaton jälkeen alkoivat Spelarimarssin sävelet soida Veikon sielussa ja tuloksena oli sävellys, joka nopeasti omaksuttiin yhdistyksemme tunnussäveleksi. Se soi kaikissa Helsingin pitäjän tanhuujien ja spelarien tärkeimmissä tilaisuuksissa ja onpa sen mukaan tanssittukin.

Mustarastas on toinen Veikon sävellys. Veikko kertoi, että käydessään kerran äitinsä haudalla, hän kuuli mustarastaan laulavan haudausmaalla. Tämän mustarastaan laulu on ikuistettuna Veikon sävellyksessä. Kun sävellystä kuunnellessaan sulkee silmänsä, voi aivan selvästi nähdä ja kuulla mustarastaan lurittelevan surumielistä sävelmäänsä kuusen latvassa keväisenä iltana.

Viulu-Vallun jenkka on harvinainen helsinkiläinen kansanmusiikkikappale. Helsingissä on aikoinaan ollut Vallu-niminen pihasoittaja. Väinö Nurmisen isä nuotinsi joitakin hänen kappaleitaan ja jenkka on yksi niistä kappaleista, jotka muuten varmaan olisivat jääneet unhon yöhön, kuten niin monet muut pelimannien sävellykset.

"Sahurimme" Kauko Luukkosen sävellyksistä on mukana Sahurin jenkka - mikäpä sen paremmin sahansoittajallemme sopisikaan - sekä Matkavalssi. Matkavalssi on syntynyt Pohjoisnavan päällä matkalla Amerikkaan. Kauko soittaa sahalla valssinsa.

Kasetilla on myös yksi tanhusävelmä, Katrilli Suojärveltä. Sen tulisesta menosta voimme saada aavistuksen siitä, kuinka itäkarjalaiset esi-isämme viettivät tanssihetkiään. Myöskin Spelarit ovat vuodattaneet monta hikipisaraa tämän kiihkeättempoisen sävelmän tahtiin Ullan ja Hildingin ohjaamina. Suojärven katrilli on tuttu myös Turun Nordlek 84:n tanhuujille, sillä se oli siellä illanviettotanssina.

Iiterin sottiisi ja Härkitaalaan sottiisi ovat jo edesmenneen, Tarvon pelimannien entisen vetäjän, Paavo Tammisen muistiinmerkitsemiä ruotsalaisperäisiä sävelmiä. Honkamökin valssin Paavo Tamminen merkitsi muistiin Forssan suunnalta.

Kasetilla on lisäksi kappaleita eri puolilta Suomea. Kaikkien säveltäjistä ja muistiinmerkitsijöistä ei ole varmaa tietoa.

Kun kappaleet oli valittu ja sovitettu, alkoi pitkäjänteinen ja sinnikäs harjoittelu, jota tehtiin pääasiassa kotona ja harjoittelun tulokset soitettiin yhteen lauantaisin Martinlaakson nuorisotalolla. Soittajat ovat osoittaneet ihailtavaa tunnollisuutta. Viikottaiset harjoitukset ovat tavallisesti kestäneet n. kaksi tuntia, mutta viimeiset loppusilausharjoitukset olivat nelituntisia. Jokainen pelimanni, vanhimasta nuorimpaan, on istunut hiljaa paikallaan, kuunnellut ohjeita ja soittanut. Tällaista "malliluokkaa" moni opettaja nykyään kadehtisi.

Loppurysäys, nauhoitus, oli 14.3.1987
Pitäjänmäellä, Sound-Track -nimisessä

äänitysstudioissa. Aamulla kokoonnuttiin studiolla soittimet ja eväskassit kainalossa. Pirjo, ahkera emäntämme, oli taas varustautunut suuren perheensä kahvittamiseen. Studio on suuri, vanhasta elokuvateatterista tehty sali mikrofoneineen, kovaäänisineen, 24-kanavaisine äänityspöytineen ja muine hienouksineen, joiden teknistä rakennetta epätekninen apupelimanni ei tässä ryhdy tarkemmin selostamaan. Kun koe-nauhoitusta kuunneltiin, saattoi jokainen pelimanni nähdä oman soittimensa tehon televisioruudussa ylös ja alas hyppelevänä pylväänä.

Soitonurkkauksessa kukin pelimanni sai eteensä mikrofonin. Hetken näytti siltä, että mikrofonia luultiin vihaiseksi koiraksi, joka aikoi purra, sillä yksi ja toinen pelimanni yritti vaivihkaa peräytyä taaksepäin soittimineen. "Koira" osoitautui vaarattomaksi, se kuunteli tarkaan jokaisen sävelen ja johti ne lasikopissa puuhailevan äänittäjän laitteisiin. Äänittäjä jakeli ohjeitaan ja punainen valo syttyi merkiksi siitä, että nauhoitus on käynnissä. Aikaa äänittämiseen oli varattu klo 10-18, mutta jo 16.30 nauha oli valmiina, kiitos hyvin valmistautuneiden soittajien.

Kappaleet soitettiin ensin harjoituksen vuoksi kertaalleen, sitten ne "pantiin purkkiin" ja kuunneltiin. Jos yleinen mielipide tuomitsi otoksen, yritettiin uudelleen ja silloin soitto yleensä onnistui.

Päivä studiolla kului sinnikkään soiton ja hilpeän huumorin merkeissä. Aavistuksen

verran uupuneina, mutta tyytyväisinä lahdettiin kotiin maaliskuisen iltapäivän auringonpaisteessa. "Onpa ihmeporukka, mistä sinä tällaisen olet saanut kasaan?", kysyi äänittäjä kapellimestarilta päivän lopulla. Hän lienee tottunut näkemään studiollaan pääasiassa alle kaksikymppisiä rokkibändien soittajia, sillä erityisesti hän ihmetteli sitä, että näin eri ikäiset ihmiset viihtyvät näin hyvin yhdessä. Yhteiskunnassamme, jossa vanhat ja nuoret niin helposti eristyvät omiksi ryhmikseen, on pidettävä harvinaislaatuksena onnena sitä, että meidän yhdistyksessämme voivat toimia antoisassa yhteistyössä eri ikäiset ihmiset eläkeläisistä pieniin koululaisiin.

Uskon, että Spelareiden kasettia kuunnellessaan kaksi pilven reunalta asioita seuraavaa kansanpelimannia, kapellimestarin isoisä, pohjoiskarjalainen kyläpelimanni ja apupelimannin äidin isä, kansanpelimanni Sydän-Hämeestä, huokaisevat: "Te teitte sen, Spelarit, mikä meiltä jäi tekemättä. Mekin soitimme omana aikanamme, sävelet pulppuillivat ilmoille, uudet sävelmät syntyivät milloin surun milloin ilon innoittamina, mutta mitään ei jäänyt meistä kertomaan". Tiedämme isoisistämme ainoastaan sen, että he soittivat. Meitä seuraavat sukupolvet tulevat tietämään Spelareista paljon enemmän.

Apupelimanni Eeva-Liisa Honkanen

Luettelo 9. -10.5.1987 vierailulle tulevista Järva-Gille' jäsenistä sekä majoitussännät:

Johansson, Kjell
 Karlman, Gunnar ja Birgit
 Norrgren, Dag ja
 Lövgren, Gunn
 Selander, Göran ja Ingrid
 Lundqvist, Calle ja Meg
 Svedmyr, Jerker ja Sigrid
 Svedmyr, Jonathan
 Börsholm, Björn ja
 Hedendahl, Kerstin
 Norberg, Kajsa ja Lennart
 Larsson, Annika ja
 Hagman, Ulla
 Edberg, Helena ja
 Enblom, Margareta
 Lundin, Kjell
 pelimannit Affe ja Hilding
 Jonathan'in tyttöystävä

Hilding ja Ulla
 Vappu

Airi ja Onni
 Kössi ja Laura
 Hilding ja Ulla
 Jorma ja Kati
 Kössi ja Laura

Eeva ja Veijo
 Aapo ja Terttu

Hilkka

Juha
 Raimo
 Kerttu ja Rolle
 Mirka

Tapahtumakalenteri:

Toukokuu

9 klo 11.35	Ruotsalaiset vieraat saapuvat junalla Turusta Esiintyvät Maxi-marketissa Maxi-market tarjoaa heille lounaan Isännät hakevat vieraansa
18.00	Vieraat isäntineen Peltolan kouluun, jossa vieraille harjoitusmahdollisuus
19.00-21.00	Spelareiden 5-vuotis matinea Peltolan koululla
-24.00	Jatkot Helsinggårdissa, jossa ilta-pala kaikille
10 klo 10.00	Helsinggårdiin vieraiden kanssa heidän matkatavaroineen
10.00-13.00	Isännät vievät kiertoajelulle tai tanssitaan Helsinggårdissa vieraiden toivomusten mukaan
13.00	Kaikille lounas Helsinggårdissa
13.00-16.00	Tanssitaan Helsinggårdissa
16.00	Lähtö laivaan
18.00	Laiva lähtee Helsingistä
15-17	Vantaan Päivät

Kesäkuu

26-28 Tawastin tantsut Hämeenlinnassa

30 17.00-18.00 Espan lava, esiintyminen

Heinäkuu

21 17.00-18.00 Espan lava, esiintyminen

Kirjoitusvaiheessa tiedetään, että Inter-esiintymiset jatkuvat koko toukokuun

SPELARIT

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuujat
ja spelarit ry.

Toimituskunta: Hilding Haaparinne ja
Eeva-Liisa Honkanen